

יום חמישי 07 נובמבר 2013

ד"כסלו/תשע"ד

לכבוד:

מנכ"ל חברת נמל חיפה בע"מ

**הנדון: סיכום ישיבה בנוגע ליישום ההוראות לפי חוק אוויר נקי, התשס"ח – 2008
שניתנו לחברת נמל חיפה**

בתאריך ה- 5.11.13 התקיימה ישיבה עם נציגי חברת נמל חיפה (להלן: חני"ח) בנוגע ליישום ההוראות לפי חוק אוויר נקי, בישיבה השתתפו:

נציגי המשרד להגנת הסביבה:

שלמה כץ – מנהל מחוז חיפה, רחלי דוד – ממונה על מפעלי מפרץ חיפה ונעה גשן – יועצת משפטית למחוז.
רני עמיר – ראש אגף ים וחופים, גדי בינשטוק – סגן ראש אגף ים וחופים.

נציגי חברת נמל חיפה:

מנדי זלצמן – מנכ"ל החברה,

רקע

1. ביוני 2012 ניתנו לחברת נמל חיפה הוראות מכח חוק אוויר נקי, התשס"ח – 2008 למניעה וצמצום של זיהום אוויר ממערך הפריקה והטעינה של חומר בצובר.

2. במסגרת ההוראות הופיעו, בין היתר, הדרישות הבאות:

א. הגשת נוהל פריקה וטעינה תוך 60 יום מיום תחילתן של הוראות אלו. (סעיף ג.12 להוראות)

ב. הגשת תכנית תוך 6 חודשים מיום תחילתן של הוראות, לביצוע הצעדים והאמצעים למניעה וצמצום של פליטות לא מוקדיות של אבק נראה לעין מפריקה וטעינה של חומר מוצק בצובר כאמור בתנאים אלה, בהתאם למפורט. (סעיף ג.11 להוראות)

ג. תוך 6 חודשים מיום תחילתן של הוראות אלו, יתקין העסק מוצלמות המחבורות און-ליין למרכז בקרה בעסק ולאיוגוד.

תוך 9 חודשים מיום תחילת ההוראות יתקין העסק מערכת המעבדת את המידע הנקלט ממוצלמות המעקב ע"י תוכנה המזהה היווצרות אבק נראה לעין ומתריעה על היווצרותו. בכל מקרה בו התוכנה

המשרד להגנת הסביבה

פליים 15' ת.ד. 531, חיפה 33095, טל': 04-8632245, פקס: 04-8632288

דואר

מזהה אירוע אבק תועבר הודעה באופן מיידי לאיגוד ולמרכז המידע של המשרד להגנת הסביבה.
(סעיף 10.ג להוראות)

ד. תוך שנתיים מתחילת ההוראות, החברה תפרוק או תטעין, מכלי שיט ואליו, חומר מוצק בצובר, הניתן לפריקה והטענה באמצעות מדלה פניאומטי או מכאני, רק באמצעות מדלה.

במסגרת סעיף זה נקבע כי באפשרות החברה להציע לאישור הממונה לפרוק או להטעין, באמצעות חופן תקין – מסוג הנאפשר סגירה מלאה בזמן פעולות טעינה ופריקה באופן המונע פיזור חומר ממנו בכל עת ומשפך – המוצייד באמצעים למניעת התעופפות אבק נראה לעין ממנו ובכללם אמצעים לשאיבת אור וסינונו, מחסומי רוח, שרולים מתכוונני גובה, ואמצעי הרטבה וזרפול.

או להציע לאישור הממונה אמצעים חלופיים למניעת זיהום אור ולפעול בכפוף לתנאי האישור. (סעיף 4.ג להוראות)

3. לאחר שורה של התכתבויות בתאריך ה- 18.8.13 נשלח מכתב ממנהל המחוז המבהיר כי עד כה לא הועברו מסמכים לממונה, כנדרש בהוראות אישיות, מרבית המסמכים שהתקבלו, התקבלו מאגף ים וחופים בעקבות ההתראה שהוצאה על ידו. מסמכים אלו, פרט לנוהל "ביצוע טעינה ופריקת תפוזות שאינה מוגדרת כחומר מסוכן, מניעת אירועי אבק וזיהום ים", היו מסמכים כלליים, ברמת הצהרת כוונות ולא תכניות מפורטות מהן ניתן ללמוד על טיב האמצעים, פריסתם ותפעולם.

4. בנוסף מהמסמכים שהצטברו, עלה בבירור החשש לאי עמידה בלוחות הזמנים, אשר נקבעו בהוראות האישיות להתקנת האמצעים.

5. בתגובה למכתב שבסעיף 3 לעיל, נשלחה תגובת הנמל ונקבעה פגישה זו.

במסגרת הישיבה נדונו הנושאים הבאים:

תכנית ואמצעים להפחתת זיהום אוויר

6. מנהל המחוז הבהיר כי לאור העובדה שהנמל לא הגיש תכנית מסודרת כנדרש בהוראות, אין בפני המחוז תמונת מצב ברורה בנוגע לאמצעים שבכוונת הנמל להתקין למניעת וצמצום של זיהום אוויר כתוצאה מפריקת מטעני צובר. כל הידוע לנו הוא שמורסם מכרז למדלה, אשר צפוי להסגר ב-19.11.13.

7. מנהל חני"ח הציג את התמונה הבאה:

א. ברציף הקישון הותקן אקו-הופר (משפך ירוק) לפריקת קלינקר. המשפך הוא בבעלות גשר, לפיכך אין באפשרות הנמל לפרוק מינרלים נוספים באמצעותו.

ב. פרט לכך – בעתיד הנראה לעין, אין בכוונת חני"ח להתקין שום אמצעי טכנולוגי חדש ברציף הקישון. הפריקה תעשה בצורה מוקפדת תוך שימוש ביריעות הפרדה, הקפדה על משטר רוחות, טיאוט הרציפים, שימוש זהיר בחומרים וכיסוי המשאיות. כמו-כן, הורחבה האחריות להקפדה על הדרישות הללו, כולל מפקח בשכר מלא.

ג. ברציף המערבי – יצאו למכרז לרכישת מדלה. ציין כי מתחילת המכרז, לפני חודש, ועד לסיום ההתקנה זו תקופה של 20 חודשים. כך שעד יוני 2015 תושלם התקנת והפעלת המדלה. לטענת יועץ החברה המתינו לצאת דו"ח ועדת גביש להתחיל את ההליכים.

הנימוק לאי התקנת האמצעים ברציף הקישון היא קושי כלכלי של החברה.

אמצעי ניטור

8. חברת הנמל הבהירה כי שלחה פרטים בנוגע לאנלייזרים, אשר משמשים אותה בנמל אילת ומוכרים למשרד זאת, כחלופה למצלמות.

המשרד להגנת הסביבה

פל'ם 15'א' ת.ד. 531, חיפה 33095, טל': 04-8632245, פקס: 04-8632288

דואר

9. מנהל המחוז הבהיר כי תוכנית הצבת האנלייזרים כפי שהוצעה על ידי הנמל לא תוכל להתאים לשמש כמערך ניטור בנמל חיפה מהנימוקים הבאים:
 - א. המטרה שלנו היא לזהות את מקור הזיהום ולהפסיק אותו ולא רק לזהות כי יש זיהום. האנלייזרים לא מאפשרים זאת.
 - ב. בנמל אילת בעל רציף אחד יש 3 אנלייזרים, בעוד שהצעת נמל חיפה היא ל-2 אנלייזרים בלבד על כל הרציפים, לכן ספק אם יכול לשמש לכיסוי כל הנמל.
 - ג. זיהום האוויר אליו אנו מכוונים עלול להגיע לגובה, זאת בניגוד לזיהום ים, באילת, אשר נמצא בגבהים נמוכים יותר.
 - ד. גודל החלקיקים הנמדדים על ידי האנלייזרים, הוא כזה שמתניחם רק לגודל קטן, בעוד שאנו מעוניינים למנוע זיהום אוויר בכל גודל שהוא. כך, לדוגמה, התקבלו תלונות דווקא על פתיתים גדולים של חומר אורגני, אשר נוחתים ברחבי העיר.
10. לאור זאת, על חברת הנמל לחזור לדרישות הניטור הוויזואלי – אלקטרוני כפי שהן מופיעות בסעיף ג.10 להוראות וזאת על דעת אגף איכות אוויר במשרד.
11. מנהל המחוז ציין כי הוצבו דרישות דומות לחברת חשמל (אתר אורות רבין), אשר נמצאת בשלבים מתקדמים של רכישת המערכת ולפיכך ניתן לנסות ולהיעזר בהם.
12. לאור בחינת החלופה, ניתנת לנמל תקופה של כ-3 חודשים, עד לא יאוחר מה-1.3.14 להשלים את התקנת הניטור הוויזואלי.

(אין יחיד)

נוהל פריקה וטעינה

13. מנהל הנמל ביקש כי עצמת הרוח המירבית (15 קשר כיום) המופיעה בנוהל תישקל, כפי שהדבר נעשה באשדוד והדבר יחול רק על רציף הקישון. ציין כי ממילא, כאשר יש מפגעי אבק, גם אם מהירות הרוח נמוכה יותר, אז מפסיקים את העבודה.
14. מנהל המחוז הבהיר כי הקלה כלשהיא ניתן יהיה לבחון אך ורק בהמשך לאחר שיצבר ניסיון ורק לאחר שיהיה ניטור שיוכל לאתר מפגעי אבק.
15. לשאלת אגף ים וחופים בנוגע לאמצעים למדידת הרוח ציינו אנשי הנמל כי יש מד רוח, הנושא מנוטר במערכות המחשוב בתצפית ומדווח טלפונית לאנשים ברציף. כמו-כן, בידי הנמל צפי למחירויות רוח. עמדת המשרד היא כי מהירות הרוח הקובעת היא זו הנמדדת בתצפית ועל הנמל להיערך להצבת צגי רוח ברציפי הצובר הרלוונטיים.
16. אנשי הנמל הצהירו כי ניתן לראות בנוהלים שהוגשו לאגף ים וחופים ביוני 2013 כנוהלים שמוגשים מכח סעיף ג.12 להוראות.

שטיפת צמי"ה

17. אנשי הנמל ציינו כי מיוזמתם הוסיפו אמצעים לשטיפת ציוד מכני הנדסי ותיארו את המערכת ככזו אשר תרים את הטרקטורים, אשר נועדו לפירוק הקירות מבטן האניה ותסיע אותם לשטיפה ישירות ברציף. כמו-כן, יעשה שימוש במערכת לשטיפת המשפכים.
- מדובר במערכות סגורות, ללא הזרמת שפכים למערכת הביוב, אלא פינוי באמצעות מיכליות לאתר מורשה.
- נמצאים בהליך הקמת המערכת ברציף המערבי, אשר יסתיים תוך חודשיים-שלושה. יעבירו פרטים על כך.
18. לאחר מכן, תבנה ברציף הקישון מערכת דומה.
19. אנשי הנמל הבהירו כי המדלה, אשר ירכש, הוא מדלה משופר, אשר באפשרותו לטפל בריסוק הקירות.

לסיכום

20. בנוגע לניטור ויזואלי וזאת על דעת אגף איכות אויר, על חברת נמל חיפה להתקין את האמצעים כמפורט בסעיף ג.10 להוראות וזאת תוך שלושה חודשים ועד לא יאוחר מה-1.3.14.
21. מהמפורט עולה כי חברת נמל חיפה לא תעמוד בלוחות הזמנים שנקבעו בהוראות להתקנת מדלה פניאומטי ברציף המערבי.
22. כמו-כן, מיישיבה זו עלה כי חברת נמל חיפה לא תעמוד באמצעים לפריקה שנקבעו בהוראות בנוגע לרציף הקישון.
23. יצוין כי התנהלות זו היא חמורה ובבוא המועד, המחוז שומר לעצמו את הזכות להפעיל את סמכויות האכיפה שלו כנגד החברה.
24. על חברת הנמל להעביר פירוט של ציוד שטיפת הצמייה, תפעולו והתחייבות על לוחות זמנים, עד לתאריך ה-10.12.13.
25. על חברת הנמל להעביר פירוט ולוח זמנים להצבת אמצעי מדידת רוח בנמל, אופן העברת הנתונים בזמן אמת לרציפים ממוקום המדידה בתצפית, עד להצבת צגי מהירות רוח ברציפי הצובר.

בברכה,

שלמה כץ

מנהל המחוז

העתקים:

מישתתפים

שולי נזר - סמנכ"לית בכירה לתעשייה, משרד ראשי.

ד"ר צור גליון - ראש אגף איכות אויר, משרד ראשי.

אביבה טרכטמן - סגנית ראש אגף וראש תחום זיהום אוויר מתעשייה, משרד ראשי.

גיא לסטי - ממונה היתרי פליטה, אגף איכות אוויר, משרד ראשי.

רחל יגאל מאור - מנהל רשות הספנות והנמלים

ד"ר עופר דרסלר - מנכ"ל איגוד ערים לאיכות סביבה, חיפה.

צוות IPPC, כאן.

מנ-20-נובמבר 2013

המשרד להגנת הסביבה

פליים 15' ת.ד. 531, חיפה 33095, טל': 04-8632245, פקס': 04-8632268

דואר

